

BEJEGENING JONGEREN 16-23 JAAR DOOR PROFESSIONALS REFLECTIETOOL

Marte Wiersma & Roel van Goor

Onder bejegening verstaan we: *de wijze waarop het contact en de relatie met de cliënt wordt vormgegeven los van de gehanteerde methodieken of specifieke problematiek van de cliënt*. Een goede bejegening is essentieel voor de kwaliteit en effectiviteit van de geboden begeleiding van jongeren. Deze tool kan gebruikt worden voor gerichte reflectie op de bejegening van jongeren in direct contact.

Bejegening gaat over hoe de relatie tussen een professional en de jongere wordt beïnvloed, door het gedrag en de houding van de professional. Deze tool heeft daarom een dubbele functie:

1. Inschattingvragen gericht op hoe de jongere de relatie met de professional ervaart (deze zijde);
2. Indicatoren die kunnen wijzen op een goede bejegening van jongeren (achterzijde).

De reflectietool kan op verschillende manieren in verschillende settings gebruikt worden, zoals in casuïstiekbesprekingen of voor (video)feedback op gesprekken met jongeren. Voor nadere toelichting, zie het document 'Bejegening jongeren 16-23 jaar door jeugdprofessionals: theorie en praktijk'¹.

INSCHATTINGSVRAGEN Bejegening jongeren (16-23 jaar) door jeugdprofessionals	
Bejegeningaspect	Voelt de jongere...
Oprechte betrokkenheid ... gaat over de interesse en de intrinsieke wil om de jongere te begrijpen en te helpen.	... zich gezien, gehoord, begrepen, gesteund?
Echtheid (of echt-zijn) ... gaat over de authenticiteit en congruentie van de professional	... dat de professional echt en eerlijk is?
Onvoorwaardelijke acceptatie ... gaat over het accepteren van de jongere voor wie hij/zij is, inclusief gebreken of fouten.	... zich onvoorwaardelijk geaccepteerd?
Betrouwbaarheid ... gaat over transparantie, heldere communicatie en wederzijdse verwachtingen.	... dat de professional betrouwbaar is?
Beschikbaarheid ... gaat over het er-zijn wanneer de jongere dat nodig heeft.	... dat hij/zij bij de professional terecht kan?
Motiveren en vertrouwen uitstralen ... gaat over positieve bekrachtiging en het uitstralen van vertrouwen in de jongere.	... dat er in hem/haar wordt geloofd?

¹Te verkrijgen via: www.inholland.nl/onderzoek/onderzoeksprojecten/participatie-van-jeugdigen

BEJEGENING JONGEREN 16-23 JAAR DOOR PROFESSIONALS REFLECTIETOOL

Marte Wiersma & Roel van Goor

De inschattingsvragen (zie andere zijde) proberen zich te geven op hoe een jongere het contact met een professional ervaart. De gedragsindicatoren aan deze zijde geven zicht op gedrags- en houdingsaspecten waarvan jongeren aangeven dat zij ze belangrijk vinden in het contact met professionals. Deze indicatoren kunnen gebruikt worden bij reflectie op het gedrag van professionals in het contact met jongeren.

GEDRAGSINDICATOREN Bejegening jongeren (16-23 jaar) door jeugdprofessionals	
Bejegeningaspect	De professional...
<p>Oprechte betrokkenheid</p> <p>...gaat over de intrinsieke wil om de jongere te begrijpen en te helpen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ is nieuwsgierig en stelt open, niet-sturende vragen ▪ toont interesse in de jongere als persoon (niet alleen in de hulpvraag) ▪ handelt vanuit wat nodig is (niet wat zijn/haar taak is)
<p>Echtheid (of echt-zijn)</p> <p>... gaat over de authenticiteit en congruentie van de professional</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ is zichzelf (speelt geen rol) ▪ laat iets zien van zichzelf als persoon ▪ maakt eigen emoties en gedachten bespreekbaar (ook als dat niet is wat de jongere wil horen)
<p>Onvoorwaardelijke acceptatie</p> <p>... gaat over het accepteren van de jongere voor wie hij/zij is, inclusief gebreken of fouten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ (ver)oordeelt niet, problematiseert niet ▪ keurt gedrag af en niet de persoon ▪ draagt uit dat de jongere fouten mag maken ▪ sluit aan bij stijl, tempo en vermogen van de jongere
<p>Betrouwbaarheid</p> <p>... gaat over transparantie, heldere communicatie en wederzijdse verwachtingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maakt duidelijke afspraken ▪ is duidelijk over wat verwacht wordt van de jongere ▪ is duidelijk over wat de jongere kan verwachten ▪ is duidelijk over (grenzen aan) privacy/geheimhouding
<p>Beschikbaarheid</p> <p>... gaat over het er-zijn wanneer de jongere dat nodig heeft.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ draagt uit er voor de jongere te zijn ▪ stemt af wanneer en hoe er contact kan worden gelegd ▪ heeft tijd en aandacht in het contact met de jongere ▪ zorgt dat de jongere altijd weet waar deze terecht kan met vragen
<p>Motiveren en vertrouwen uitstralen</p> <p>... gaat over positieve bekrachtiging en het uitstralen van vertrouwen in de jongere.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ toont vertrouwen in de kracht, mogelijkheden en kansen van de jongere ▪ daagt de jongere uit om zaken zelf op te pakken ▪ focust (vooral) op wat goed gaat ▪ geeft complimenten en positieve feedback